

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratus

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

VIII. De excommunicationibus in particulari tam reseruatis, quàm non reseruatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

486 *Moralis Theologia Tract. IV. Censura,*
 ficta tam spiritualis, quàm temporaria, tam propria eius qui
 agit non excommunicato, quàm ipsius excommunicati, cum
 quo agendum esset. *Lex* matrimonium significat; nam & viro
 excommunicato, licet vxori cum eo habitare, petendo, & cal-
 dando debitum: imò ad id tenetur, si matrimonium iam con-
 tractum est: & vicissim excommunicata vxore, licet viro cum
 ea eodem modo cohabitare. Per *Humile* intelliguntur omnes
 alteri subiecti, siue tanquam filij, etiam emancipati, & illegi-
 timi; siue tanquam serui, & ancillæ; siue tanquam famuli ur-
 bani, vel rustici; siue tanquam subiecti spiritualiter suo pre-
 lato. Verùm per *Res ignorata* intellige probabilem ignorantiam,
 vel facti, vel iuris. Dubitans autem de alterius excommuni-
 catione, vel denunciatione, non debet illum vitare: sicut
 secus qui de sua excommunicatione dubitat; tenetur enim
 abstinere. Denique per *Neceffe* necessitatem intellige, tam ex
 parte ipsius excommunicati, quàm ex parte aliorum cum eo
 communicantium: tam si de spirituali agatur necessitate,
 quàm si de temporali, vnde subsidium, vel spirituale, vel tem-
 porale sit necessarium.

CAPVT VIII.

*De Excommunicationibus in particulari tam reser-
 uatis, quàm non reseruatis.*

- S. 1.**
*Excom-
 munica-
 tiones in
 particu-
 lari.*
62. **V**ellem te excommunicationes in particulari reseruatas
 ad memoriam. Omnes equidem tribus classibus ad-
 dicuntur. Prima comprehendit septuaginta tres nemini re-
 seruatas. Secunda sexaginta duas Papæ reseruatas extra Cœ-
 næ Bullam. Tertia verò viginti in Bulla Cœnæ reseruatas
 videtur continere. Porro excommunicationes reseruatae ex-
 tra Bullam Cœnæ & contra omnes & contra Clericos, &
 contra Episcopos, & contra Religiosos, & contra comi-
 nos temporales, & contra Magistratus, & iudices præscribun-
 tur; excommunicationes reseruatae in Bulla Cœnæ contra
 varios Ecclesiæ hostes, excommunicationes autem non re-
 seruatae & contra omnes, & contra Clericos, & contra per-
 sonas publicas contorquentur.
- S. 2.**
*Reserua-
 ta con-
 tra per-
 sonas pu-
 blicas.*
63. **C**ontra personas publicas reseruatas excommunicationes
 extra Bullam Cœnæ recense. Decem & sex adnumerabo:
 1. Contra Prælatos vexantes censuris commorantes in seruio

10. Papæ. 2. Contra Cardinales non seruantes statuta à Iu-
lio II. *Cum tam diuino*. 3. Contra Cardinales gesta in se-
cero consistorio reuelantes. 4. Contra Episcopos, qui in
suspensione beneficia conferunt. 5. Contra Cardinales am-
bientes Papatum, & eius causa Simoniacos. 6. Contra Cardi-
nales Simoniacos in Ordine, & Beneficio. 7. Contra Præla-
tos, qui Ecclesiasticum ad forum laicale traxerint. 8. Contra
Prælatos dantes nunciis prouisionem Beneficiorum.
9. Contra dominos temporales cogentes aliquem tempore
interdicti. 10. Contra prohibentes subditis, ne vendant Ec-
clesiasticis. 11. Contra personas Ecclesiasticas bannientem,
12. Contra concedentes in terris suis duellum. 13. Contra
inquisitores malè procedentes contra hæreticos. 14. Contra
Officiales non reddentes integrè computa Cœna Apostoli-
ca. 15. Contra officiales Pœnitentiariæ sibi interdicta fa-
cientes. 16. Contra officiales status Ecclesiastici recipientes
munera, præter comestibilia.

64. *Quotnam autem sunt contra Clericos excommunicatio-
nes reseruata.* Undecim. 1. Contra participantes cum excom-
municato à Papa. 2. Contra inducentes ad iurandum de se-
pultura eligenda. 3. Contra procurantes Ecclesiarum aliena-
tionem. 4. Contra procurantes eligi in successorem Papæ.
5. Contra Prædicatores non seruantes decreta pro eis in
Lateranensi præscripta. 6. Contra Parochos non adimplentes
iuramenta de residendo. 7. Contra retinentes Beneficia in
confidentiam. 8. Contra absoluentes à casibus Bullæ Cœnæ
vel Ordinariorum. 9. Contra trahentes Ecclesiasticos ad
forum laicale. 10. Contra consentientes vsurpationibus Ec-
clesiarum aduersùs Religiosos. 11. Contra administrantes
Sacramenta Extremæ-vnctionis, & Eucharistiæ sine licentia
Parochi.

§. 3.
Reser-
uata cõ-
tra Cle-
ricos.

65. *Quotnam excommunicationes reseruata contra Regula-
res, vel eorum causa?* Duodecim. 1. Contra Mendicantes ad
non Mendicantes transeuntes. 2. Contra tenentes apostatas
Dominicanos. 3. Contra Moniales de clausura sine licentia
excuntes. 4. Contra Superiores non denunciante eos, qui
solicitant mulieres in Confessione. 5. Contra Minores reci-
pientes fratres ordinis Prædicatorum. 6. Contra Minores de
obseruantia in electionibus subornantes. 7. Contra euntes
vltra mare sine Superiorum licentia. 8. Contra Claustrales
recipientes Minimos sine licentia Papæ. 9. Contra Tertia-
rios portantes habitum Minimorum. 10. Contra Minimos
subtrahentes se à Correctorum obseruantia. 11. Contra

§. 4.
Reser-
uata cõ-
tra Re-
gulares.

Minores tempore interdicti admittentes fratres tertij Ordinis ad diuina. 12. Contra recipientes aliquem à Societate IESV, exceptis Carthusianis, sine licentia Papæ, vel R. P. Generalis nostri.

S.4.
Reser-
uata
contra
omnes.

66. *Contra omnes communiter quòtram reseruata excommunicationes inueniuntur?* Quinque supra quadraginta. 1. Contra percussores Clericorum. 2. Contra perseuerantes per annum in excommunicatione lata à Papæ delegato. 3. Contra literarum Pontificalium falsarios. 4. Contra habentes literas Apostolicas falsas, & non destruentes. 5. Contra incendiarios ab homine excommunicatos, & denunciatos. 6. Contra Sacrilegos effringentes Ecclesias. 7. Contra communicantes in crimine cum excommunicato à Papa. 8. Contra eligentes insignem potentia in Romanum Senatorem. 9. Contra vexantes eos qui in aliquos tulere Censuram. 10. Contra absolutos ab excommunicatione sub conditione, & non implentes. 11. Contra offendentes Cardinales. 12. Contra exigentes tributa à personis Ecclesiasticis. 13. Contra violantes interdictum modis prohibitis in Clement. *Gravis, de sent. excom.* 14. Contra monetam Regis Franciæ falsificantes. 15. Contra exenterantes corpora defunctorum. 16. Contra Sedis Apostolicæ interdictum violantes. 17. Contra conspirantes in Romani Pontificis personam. 18. Contra dantes, & recipientes ob Religionis ingressum. 19. Contra Simoniacos in Ordine, & Beneficio. 20. Contra taxantes opiniones de Conceptione B. Mariæ Virginis. 21. Contra dantes, & recipientes pro gratia, aut iustitia apud Sedem Apostolicam. 22. Contra offendentes Magistratus Prouinciæ Marchiæ Anconitanæ. 23. Contra dantes nunciis prouisiones Beneficiorum. 24. Contra occupantes bona Cardinalium in Conclau. 25. Contra fingentes se Cardinalium nepotes, vt literas Apostolicas expediant. 26. Contra impediendes executionem literarum S. Pœnitentiariæ. 27. Contra supponentes se in examine, vt Beneficia impetrent. 28. Contra ambientes Papatum, eiusque causa simoniam committentes. 29. Contra committentes duellum, consulentes, &c. 30. Contra deferentes allumina ex partibus infidelium. 31. Contra mittentes literas, aut nuncium in Conclau. 32. Contra occupantes bona Montium pietatis, & piorum locorum. 33. Contra fœminas ingredienti Monasteria Regularium. 34. Contra suadentes Papæ, vt loca Ecclesiæ infeuder. 35. Contra capientes Christianos habitantes inter Turcas. 36. Contra committentes simoniam confidentialem. 37. Contra non reuelan

reuelantes conspiratores in Cardinales. 38. Contra propo-
nentes populo indicem casuum, & indulgentias. 39. Contra
accipientes fructus primi, vel secundi anni Beneficij vacan-
tis. 40. Contra impugnantes Societatis I E S V institutum.
41. Contra facientes iurare illicita, & contraria libertati.
42. Contra diripientes animalia, & bona alia ex statu Eccle-
sia. 43. Contra violantes Ecclesiasticam immunitatem. 44.
Contra docentes posse fieri Confessionem Sacramentalem
in absentia. 45. Contra extrahentes frumentum ex Eccle-
siastico statu, & locis immediatis.

67. *Excommunicationum reseruatorum in Bulla Cœne me-
morie gratia epilogum adiicias.* Viginti illæ excommunicatio-
nes ad quinque capita reducendas duxi. Primò ad fidem, vn-
de excommunicantur omnes hæretici schismatici, legentes
libros, &c. vt in *prima Excomm.* Secundò ad caput Ecclesiæ,
qui est Summus Pontifex, quatenus potest offendi dupliciter.
In primis vt Princeps supremus in spiritualibus, & sic excom-
municantur appellantes ab eo ad Concilium, vt in *secunda
Excomm.* Deinde vt Princeps in temporalibus certæ partis
Orbis; & sic excommunicantur vsurpantes bona & iurisdic-
tionem ad ipsum pertinentem, vt in *vigesima Excomm.* Ter-
tiò ad Ecclesiam Christianam, quæ potest offendi tum in suis
personis, & membris, vel per latrocinium maritimum vt in
tertia; vel per raptum bonorum naufragantium, vt in *quar-
ta*; vel per impositionem onerum contra iustitiam, vt in
quinta; vel per offensionem Romipetarum, vt in *decima*: tum
in suo principatu, quomodo excommunicantur deferentes
arma, &c. ad inimicos Christiani nominis, vt in *septima.*
Quartò ad fidem Apostolicam, quæ offendi potest in primis
in personis, quæ sub eius protectione adsunt, quales sunt de-
ferentes vidualia ad Curiam Papæ, vt in *octaua*; venientes ad
eam pro negotiis, morantes, & recedentes, vt in *nona*; & re-
currentes ad illam, vt in *duodecima.* Deinde quoad suam au-
thoritatem, vel per falsificationem literarum Apostolicarum,
vt in *sexta*, vel per appellationem à grauamine ad laicam po-
testatem, vt in *decima tertia*; vel per vsurpationem bonorum
Ecclesiasticorum, vt in *decima septima.* Quintò ad Ecclesiasti-
cam Hierarchiam, quæ potest offendi in primis ratione prin-
cipalium eius membrorum, quales sunt Cardinales, Nuncijs,
Episcopi, alij Prælati, vt in *vndecima.* Deinde derogando eius
authoritati, vel per cognitionem causarum spiritualium à lai-
cis, vt in *decima quarta*; vel per immunitatē fori, vt in *decima
quinta*; vel per recursum à iurisdictione Ecclesiastica ad lai-

§.6.
Reser-
uata in
Bulla
Cœna.

cam, vt in *decima sexta*. Denique derogando eius libertati, vel per impositionem onerum personis, & bonis Ecclesiasticis, vt in *decima octaua*; vel per cognitionem causarum criminalium pertinentium ad Clericos, vt in *decima nona Excomm.*

§.7.
Non re-
seruata
contra
magi-
stratus,
& iudi-
ces.

68. *Iam verò excommunicationes nemini reseruatas reuocemus. In primis autem quotnam contra Magistratus & iudices latae sint, aperias.* Nouem inueni. 1. Contra negligentes ius Ecclesiasticis reddere. 2. Contra facientes seruari statuta in libertatem Ecclesiasticam. 3. Contra officiales ciuitatis non seruantes contenta in cap. *vbi periculum*. 4. Contra torquentes pecuniam prætenu officij inquisitoris. 5. Contra potestates fouentes vsuras. 6. Contra non adiuuantes in clausura Monialium Episcopos. 7. Contra Doctores & Professores non facientes possessionem fidei. 8. Contra non parentes Cardinalibus inquisitoribus in ipsorum officio. 9. Contra permittentes portare arma breuiora palmis tribus instatu Ecclesiastico.

§.8.
Non re-
seruata
contra
Domi-
nos tem-
porales.

69. *Quotnam contra Episcopos non reseruata reperiuntur excommunicationes? Quatuor.* 1. Contra suscipientes praetura in ciuitate diuersarum linguarum. 2. Contra venientes ad Vrbem, & inde recedentes sine licentia Papæ. 3. Contra permittentes habitum Fratricellorum inter se. 4. Contra impetrantes litteras à Principibus ad dignitates.

§.9.
Non re-
seruata
contra
Regula-
res.

70. *Contra dominos temporales quotnam non reseruatae?* 1. Contra præcipientes subditis, ne obsequia Ecclesiasticis præstent. 2. Contra impediētes promotionem Officij Inquisitionis. 3. Contra concedentes repressalias contra Ecclesiasticos. 4. Contra retinētes nomen Vicarij Imperatoris vacante Imperio. 5. Contra non seruantes statuta in cap. *felicitas de pæn. in sexto*. 6. Contra permittentes in terris suis tantorum agitationes.

71. *Contra Religiosos autem quotnam? Tredecim exprimam.* 1. Contra audientes leges, vel medicinam extra claustra. 2. Contra instituentes nouum Ordinem sine licentia Papæ. 3. Contra professos temerè habitum dimittentes. 4. Contra occupantes decimas, & impediētes solutionem. 5. Contra adeuntes Curiam Principum ad nocendum suis. 6. Contra tenentes arma extra claustra sine licentia. 7. Contra fouentes statum Beguinarum. 8. Contra professos Matrimonium contrahentes. 9. Contra Mendicantes recipientes nouas domos. 10. Contra retrahentes auditores à decimis soluendis. 11. Contra non seruantes interdictum, quando

Examen II. De Excommunicatione. 491

à Cathedrali obseruatur. 12. Contra Mendicantes & Parochos intra se pacem non seruantes. 13. Contra Capucinos Minores de obseruantia recipientes.

72. *Quotnam contra Clericos nulli reseruata excommunicationes?* Vndecim. 1. Contra suscipientes munus administrandi in ciuitate diuersorum rituum. 2. Contra audientes medicinam & leges, si sint Sacerdotes, vel personatum habentes. 3. Contra Sacerdotes recipientes præfecturam secularium. 4. Contra procurantes, vt alij occupent regalia, & iura Ecclesiarum vacantium. 5. Contra minores Episcopis, qui domos vsurariis alienigenis locant. 6. Contra matrimonium contrahentes, si sint in sacris. 7. Contra alienantes bona Ecclesiarum, vel locantes ultra triennium. 8. Contra fictè resignantes, vel permutantes Beneficia. 9. Contra impugnantes in concionibus montes pietatis. 10. Contra interessentes agitationibus taurorum, si sint in sacris. 11. Contra præsumentes absoluerè à casibus in Bulla Cœnæ contentis.

73. *Denique recense excommunicationes non reseruatas aduersus omnes communiter.* Triginta ex iuribus collegi. 1. Contra conducentes Bononiæ domos alterius Scholastici, vel Doctoris. 2. Contra habentes ratas orationes factas à schismaticis. 3. Contra alloquentes secretò Cardinales, dum sunt in Conclauis. 4. Contra vexantes Ecclesiasticos, quia non elegerint eum, pro quo rogabantur. 5. Contra occupantes regalia, & bona Ecclesiastica vacantia titulo defensionis. 6. Contra directores Monialium discordias fouentes. 7. Contra procurantes, vt conseruatores procedant in aliis, &c. 8. Contra extorquentes absolutionem à censuris per vim, aut metum. 9. Contra inducentes per fraudem iudicem, ad testimonium fœminæ. 10. Contra compellentes Ecclesiasticos, vt submittant laicis iura Ecclesiæ. 11. Contra exigentes pedagogia, &c. ab Ecclesiasticis personis. 12. Contra docentes leges, aut medicinam Religiosos. 13. Contra sepelientes hæreticos, &c. in locis Sacris. 14. Contra mandantes interfici Christianum per assassinos. 15. Contra extendentes repressalias concessas contra Ecclesiasticos. 16. Contra impediètes sequestrum factum ab Ordinario super Beneficia. 17. Contra sepelientes tempore interdicti, vel interdictos. 18. Contra impediètes Visitatores Monialium. 19. Contra assumètes statum Beguinarum. 20. Contra matrimonium in casibus prohibitis contrahentes. 21. Contra impugnantes litteras Papæ non coronati. 22. Contra profitentes falsam Religionem

492 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
 nem Fratricellorum. 23. Contra imprimentes libros absque
 licentia Superiorum. 24. Contra edentes glossas in Triden-
 tinum, vel in Clement. *Exist.* 25. Contra asserentes non esse
 necessariam Confessionem ante Eucharistiam. 26. Contra ri-
 ptores mulierum, & fautores. 27. Contra cogentes ad matri-
 monium. 28. Contra cogentes fœminas ingredi monasteria.
 29. Contra vexantes Sanctum Officium. 30. Contra pingentes,
 & decorantes Agnos Dei cereos.

*NB. Ha parsim sunt in Germania nota aut usurcepti
 partim nimis obscure proponuntur. V. Fill.*

CAPVT IX.

*Ex hisce excommunicationibus reseruatis, & non re-
 seruatis eas seligo, quae communi vsui
 esse possunt.*

§. 1. 74. **N**E excommunicationum mole memoria grauetur, opi-
 Excom-
 unica-
 tiones
 sunt
 frequen-
 tiores ad
 vsum ex
 reserua-
 tis.

repretium est, eas solummodo ad epitogam reuocari,
 qua communi vsui adhaerescunt. Igitur ex reseruatis quanam
 sunt praecipua quoad vsum? Ex septuaginta duabus solummo-
 do septem adnotandas duxi. Prima est contra percussores
 Clericorum, mandantes, &c. Si quis suadente 17. q. 4. Secunda
 contra violantes interdictum Sedis Apostolicæ. Extrau. *Epis.*
 Dominici, *de pœn. & remis.* Tertia contra Simoniacos in ordi-
 ne, vel Beneficio, & Simoniacos confidentiales. Extrau. *cum*
detestabile, de Simon. Quarta contra comittentes duellum,
 consultores, fautores, &c. diffidentes, &c. Pius IV. n. 25. Greg.
 XIII. & Clem. VIII. Quinta contra dantes, vel accipientes pro
 gratia, vel iustitia apud Sedem Apostolicam. Gregor. XIII.
 Sexta contra mulieres ingredienti monasteria Monialium,
 vel Monachorum. Gregor. XIII. Septima contra extrahentes
 victualia, vt frumentum, bladum, legumina, & oleum. Paul. V.
 inter grauiissimas.

munera
ex statu
ecclie

§. 2. 75. Ex non reseruatis autem quanam praecipua quoad vsum
 Ex non
 reserua-
 tis.

collegisti? Ex septuaginta tribus quatuordecim selegi. Prima
 quidem est contra occupantes bona Ecclesiarum vacantium.
 c. generali, *de elect. n. 6.* Secunda contra compellentes perso-
 nas Ecclesiasticas, vt laici bona Ecclesiastica submittant.
 c. 2. *de reb. Eccl. non alien. in 6.* Tertia contra sepelientes hæ-
 reticos, excommunicatos, interdictos in loco sacro. cap. 2. *de*
heret. in 6. Clem. I. *de sepult.* Quarta aduersum contrahen-
 tes in gradibus prohibitis, vel cum Monialibus, vel persona
 sacra

tymp patronis